
שיעור קבה

מ"ע קל. קצה. מל"ת רלב.

מצוה קל היא שצונו להוציא מעשר עני בכל שנה שלישית מהשמטה, ומהשלישית אשר אחר כל שלישית כלומר הששית שבכל השמטה גם כן, והוא אמרו יתברך מקצה שלש שנים תוציא וגו', וזה גם כן אינו חובה אלא בארץ ישראל מן התורה. וכבר התבארו משפטי מצוה זו במסכת פאה ומעשרות וקצת שאלות מהם מפוזרות במקומות רבים משאר מסכתות זרעים ומסכת מכשירין וידים. (ראה אנכי, זרעים הלכות מתנות עניים פ"ו):

מצוה קצה היא שצונו לעשות צדקה ולחזק החלשים ולהרחיב אליהם. וכבר בא הצווי במצוה זו במלות מתחלפות, אמרו יתעלה פתוח תפתח את ירך וגו' אמר והחזקת בו ואמר וחי אחיך עמך, והכוונה באלו הלשונות כולם אחת והוא שנעזור אותם ונחזקם די ספוקם. וכבר התבארו דיני מצוה זו במקומות רבים בכתובות ובבא בתרא, ובאה הקבלה בזו שאפילו עני המתפרנס מן הצדקה חייב במצוה זו כלומר הצדקה אם למי שלמטה ממנו אם לדומה לו ואפילו בדבר מועט. (ראה אנכי, הלכות מתנות עניים פרק ו'):

מצוה רלב הזהירנו שלא למנוע צדקה והרחבה מאחינו מהאביונים אשר נדע עניים ויכלתנו להחזיק להם. והוא אמרו לא תאמץ את לבבך, וזה אזהרה מלקנות מדת הכילות ואכזריות. (שם, הלכות מתנות עניים פ"ט):